

Slaget ved Arras 1917

En personlig beretning fra den dansksindede sønderjyde Th. Lorenzen, som deltog i 1. verdenskrig i tysk tjeneste, om hvordan 18. Tyske Infanteri Division udmærkede sig ved forsvaret af byen Roeux.

"Den 18. Infanteri Division, som bestod af regimenterne 85, 86 og 31, lå i ... stilling i udkanten af en lille by, Roeux, som blev meget omtalt i generalstabsberetningerne i den tid.

Om eftermiddagen [den 12. april 1917] lå vi og døsede i bunden af skyttegraven. Jeg vågnede ved et heftigt knalderi og blev nysgerrig efter at få at vide, hvad der kunne være på færde. Jeg kom op på brystværnet og så, at derovre på den anden side, i en afstand af ca. 1.500 meter, kom en hel del små prikker ned ad en bakkeskråning. På bakkekammen dukkede en ny række frem og vi blev hurtigt klar over, hvad der nu skulle ske; fjenden ville storme vor stilling.

I en hast fik jeg min kammerat på benene og geværet skudklart. Vi åbnede ilden med visir 1.500 meter. - Skyderiet var egentligt helt meningsløst, da man ikke kunne tage et bestemt mål i sigte, og vi bortskød vor ammunition til ingen nytte. Skulle fjenden komme os ind på livet med en så stor overmagt, var stillingen tabt. Antagelig havde vi et helt regiment, flere tusinde mand, mod os.

Stadig flere nye rækker så vi dukke frem over bakkekammen. Fremrykningen gik langsomt, skridt for skridt som hjemme i kasernegården, og ikke, som når vi skulle gå frem til storm, i et hastigt løb 30-40 meter frem, så søge dækning, indtil man så lejlighed til at nå videre frem. De kom gående, som på en fredelig jagttur, med bøssen under armen. Hvordan ville det gå os, når vi fik alle disse mænd nærmere ind på livet. Vi indså snart det meningsløse i vor skydning og stod i angstfuld forventning om, hvorledes dette skulle spænde af. Han sendte os nogle granater og shrapnells, som slog ned omkring os i stillingen. De gjorde fortræd på vor venstre fløj. Nu var de første rækker kommet nærmere, ca. 800 meter fra os. Visiret blev rettet ned til 800 meter, og nu fulgte skud efter skud med roligt sigte. Vi kunne se virkningen og knaldede løs mod de fremstormende rækker. Bøsseløbet blev varmt, næsten gloende, og låsen kunne ikke virke. En død kammerat, som lå i nærheden, havde ikke mere brug for sit gevær. Jeg kunne derfor skiftevis bruge begge geværer.

Fra alle geværer i hele vor frontlinie var skyderiet nu i gang, også maskingeværerne med deres skrattende røster kom i virksomhed, og de fjendtlige rækker mejedes ned, som stråene falder for leen. Angstfølelsen begyndte at vige; man fik nyt mod, især da nu artilleriet satte ind med den dybe bastone. Salverne lededes med stor nøjagtighed og faldt præcise i den fremstormende fjendes rækker. Så

kom der liv i tommyerne. De søgte i løb at finde dækning, hvor de kunne være beskyttet mod denne hagl af jern og stål, men udsigten til frelse var meget lille. Derovre fra blev de nu heller ikke svar skyldig. Vor stilling blev belagt med byger af granater og shrapnels, en helvedes musik, som om verden skulle gå under. Der var ingen tid til at tænke på frygt, fjenden var foran os og kunne kun med geværet holdes fra livet.

En sektion på 6-8 mand var med deres fører kommet frem til en afstand af 200 meter fra os. De var så at sige inde på livet af os og lå i dækning bag et dige. Manden på fløjen lå ved enden af diget og forsøgte at få de andre kammerater til at gå fremad. Jeg holdt dem nede med geværet. Så snart de gjorde forsøg på at rejse sig op, sad et sikkert skud derovre. - Men nu svandt ammunitionen. Jeg havde bortskudt 220 patroner og havde kun nogle enkelte tilbage, som jeg måtte holde i reserve til den sidste fortvivlede nærkamp. I snavset lå håndgranater henkastet. Jeg samlede dem sammen som en sidste reserve. Livet skulle sælges så dyrt som muligt.

I syv rækker var de engelske stormkolonner bølget ned ad bakkerne, og kun enkelte var nået frem til de tyske stillinger og blev nu taget på sigtekornet. Det fjendtlige artilleri overdyngede os med granater og shrapnel, men der var ingen tid til at se, hvad der skete ved siden af, kun faren, som kom os i møde, kunne man værgе sig imod, den gjaldt det om at holde på afstand. Mangen kammerat segnede, og mange blev lemlæstet for livstid. Man havde ingen tid til bekymringer, kun se fremad, bøssen til kinden, parat til skud.

De få, der havde held til at komme i nærheden af vor linie, var fortabte. Men mod havde disse gutter, i få hundrede meters afstand stod de oprejst med geværet ved kind og fyrede løs. De sendte os en hilsen for straks efter at segne for en dræbende kugle. I to timer rasede denne frygtelige kamp. Ved kompagniets venstre fløj, som havde lidt en del, begyndte nogle af vore kammerater at række hænderne i vejret, men nogle dygtige knubs fra de overordnede næver bragte dem til besindelse, og de tog atter geværet.

Fjendens rækker blev tyndere og tyndere, og omsider standsede fremrykningen. I småklynger søgte nogle enkelte tilbage for at komme i dækning og uden for skudvidde. Enkelte var kommet vor stilling så nær, at de hverken kunne nå frem eller tilbage. De gav til kende, at de anså sig som fortabte. Vi vinkede til dem, at de skulle komme frem. De kom dog ikke, de havde ingen tillid til os. Efter gentagne opfordringer kom dog enkelte frem fra deres skjul. Det var en kommandersergent og fem mand. De kastede deres våben bort, og med hænderne i vejret kom de løbende over til os. Det var ved mørkets frembrud. Nu var myrderiet afsluttet, og vi begyndte at se omkring efter de kammerater, som skæbnen havde sat ud af legen. Kompagniet var sluppet nogenlunde heldigt, og tabet var ikke overvældende.

Fjenden havde lidt forfærdelige tab. Endnu den tredje nat efter stormen lå der sårede stakler derude, som råbte om hjælp. Sanitetspersonalet kunne ikke overkomme at bjærge de mange lemlæstede kammerater, skønt vi ikke hindrede dem i deres arbejde.

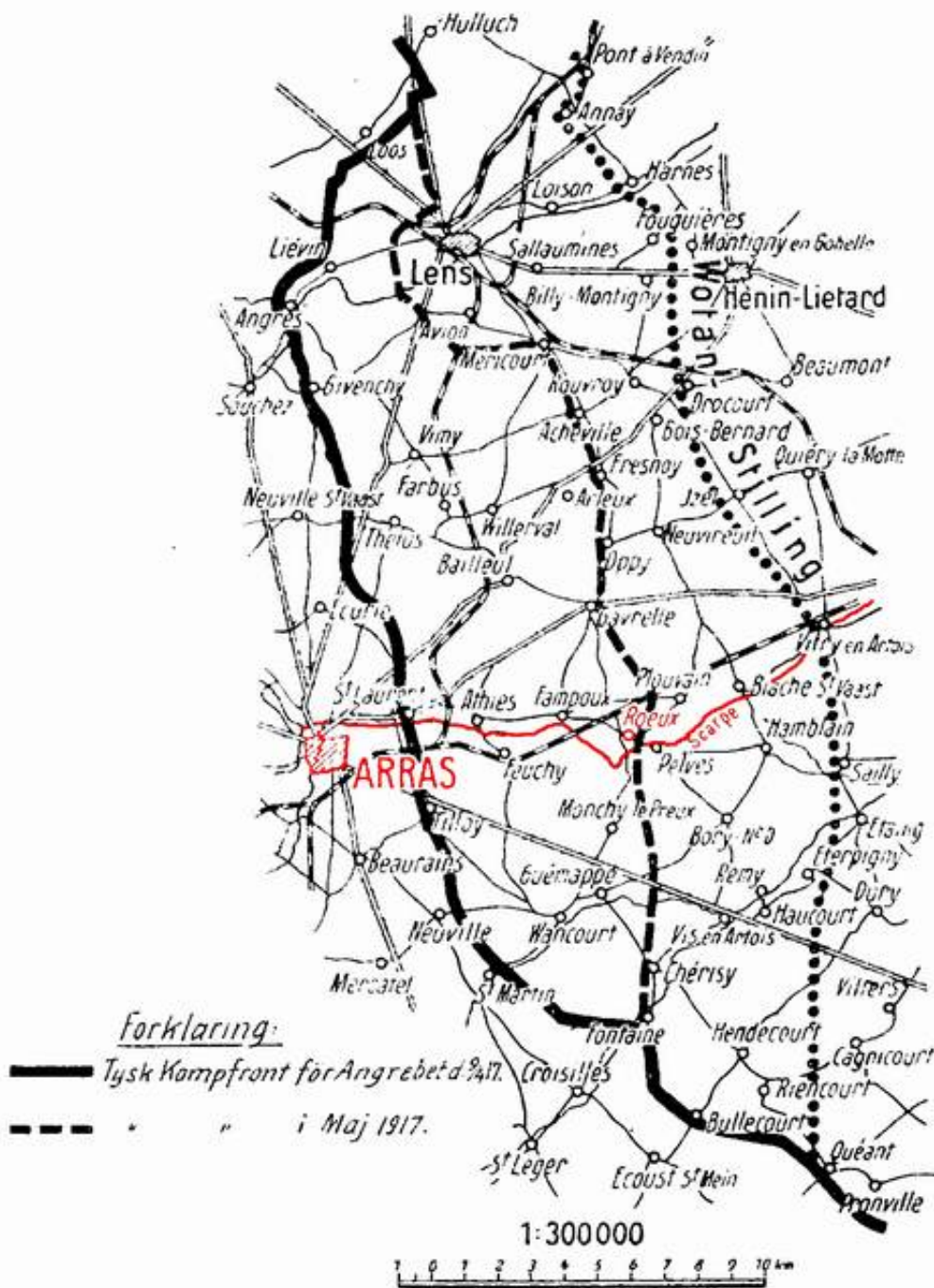
Dette var den første kamp om byen Roeux. Den kom til at koste meget blod på begge sider. Den tredje nat derefter kom endelig afløsningen, og enhver var glad for at være sluppet denne gang. Regimentet kom i hvil, og vi fik som udmærkelse for tapperhed tildelt tyve Jernkors til kompagniet."

Historien om slaget

Det andet slag ved Arras 9. april - 20. maj 1917

Det andet slag ved Arras var en britisk offensiv som foregik samtidig med en fransk offensiv i Aisne og Champagne. Offensiven er mest kendt for angrebet den 9. april på højdedragene Vimy Ridge, hvor canadiske tropper opnåede bemærkelsesværdige resultater ved at erobre de strategisk vigtige højdedrag fuldstændigt i løbet af tre dage.

Den franske offensiv har siden tiltrukket sig mest opmærksomhed, fordi den førte til omfattende mytterier, samt at den franske øverstbefalende blev udskiftet med general Petain.

Offensiven blev startet få dage inden den franske offensiv. Efter et omfattende bombardement i 3 dage angreb briterne den 9. april 1917 på begge sider af Arras og floden Scarpe. Der blev opnået betydelige resultater nord for floden, især pga. anvendelse af gas.

Tyskerne presses i de næste dage langsomt tilbage. Lokalt opnår tyskerne resultater ved et energisk modstød samt ved at slå et angreb mod Roeux tilbage. Den 14. april rømmer tyskerne store kulmineområder ved Lens. Briterne bliver vidne til hundredvis af eksplosioner. Tyskerne havde erklæret, at såfremt de blev tvunget tilbage, vilde de efterlade hele kuldistriktet i ruiner. Over 1 ton sprængstoffer var fordelt i området, og ødelæggelserne enorme.

Der opstår nu en pause i slaget på en uge inden angrebet fortsættes. Kampene bølger frem og tilbage, hvorunder tyskerne går tilbage under kraftig modstand og talrige modangreb. Den 14. maj fordrives tyskerne fra Roeux, og kampene fortsætter indtil 20. maj, hvor briterne endeligt standser offensiven.

Briterne havde ikke opnået noget strategisk gennembrud og var i alt trængt under 10 km. frem. De samlede tab i døde, sårede, forsvundne og krigsfanger var 150.000 briter og 100.000 tyskere.

Kilder

- Beretningen: Uddrag fra *Dansksindede Sønderjydske Krigsdeltageres årbog 1950*
- Historien om slaget: H. Jenssen-Tusch, m.fl., *Verdenskrigen i samtidige Skildringer; bind 6*, Nordisk Forlag, 1922
- Tyske stormtropper: Ian Drury & Gerry Embleton, *German Stormtrooper 1914-1918*, Osprey Military, London 1995
- Kort: General Ludendorff's Krigserindringer, Aschehoug 1919

Christian Hesselberg